

ارائه مدل مفهومی و سیستماتیک از امنیت ملی

سید کامران یگانگی* پریسا عبایی^۱

چکیده

امنیت ملی یکی از ارزشمندترین و بالاترین ثروت ها به شمار می رود که بر این اساس مفهوم امنیت ملی برای دولت- ملت از چندان قداست و الایی برخوردار است که ضروری است تمامی اهداف و سیاست های ملی را برای دستیابی به آن بسیج کرد. تاریخچه پیدایش مفهومی امنیت ملی را تا سده هفدهم میلادی و آغاز شیوه های جدید مملکت داری در قالب دولت- کشورهای مستقل به عقب می برند، ولی آغاز مطالعه علمی این مفهوم را می توان در سالهای پس از جنگ جهانی اول و دوم جستجو کرد. در عین حال طرح علمی و نظری این بحث در ایران پدیده ای کاملاً جدید و نو محسوب می شود. ورود و شناسایی پارامترهای موثر بر امنیت ملی و راهی برای کمی سازی این مفهوم کیفی میتواند راهگشا برای دولت ها و ملت ها باشد. در این مقاله با مطالعه ابعاد امنیت ملی سعی در کمی سازی این مفاهیم داشته و در انتها یک مدل ریاضی برای امنیت ملی ارائه شده است .

کلمات کلیدی

امنیت ملی - امنیت - ویژگیهای امنیت ملی - ابعاد امنیت ملی

۱. مقدمه

پس از شکل گیری عناصر اصلی دولت یعنی قلمرو، مردم، حکومت و حاکمیت، و تشکیل دولت بر اساس فلسفه اولی تأسیسی آن، نخستین نهادها یعنی سازمانهای نظامی-انتظامی پدید می آیند و در بعد داخلی و خارجی وارد

عمل می شوند (شایان ذکر است انسانها با دریافت این حقیقت که به خودی خود نمی توانند برقرار کننده امنیت خویش باشند و برای حل این مشکل نیاز به سازمانهای بزرگتری دارند گامهای ابتدایی را در جهت ایجاد دولت برداشتند). از اهداف اصلی و اولیه همه دولتها همین دو مساله است. عرصه تجلی و تحقق این دو هدف اصلی سیاست داخلی است ولی در صحنه بین المللی نیز تعقیب می شود یعنی اصل تأمین منافع ملی و امنیت ملی در سیاست خارجی تجلی این دو نیاز اولیه داخلی است. ولی در صحنه بین المللی نیز تعقیب می شود یعنی اصل تأمین منافع ملی و امنیت ملی در سیاست خارجی تجلی این دو

* گروه مهندسی صنایع ؛ دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان ؛ زنجان ؛ ایران
^۱ گروه مهندسی صنایع ؛ دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان ؛ زنجان ؛ ایران